

Turmarsj-nytt

NR. 3

ORGAN FOR NORGES FOLKESPORTFORBUND

ÅRGANG 20

Foto: Bjørn Kristiansen

Motiv fra Stryn

Høstvandringen
arrangeres
i tidsrommet
4. til 14. september

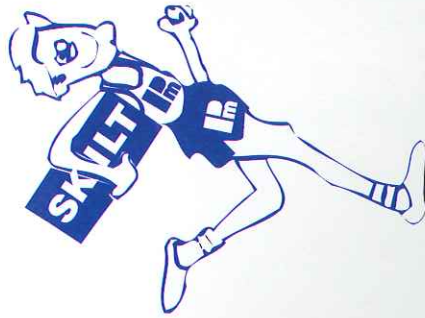
SEPTEMBER 1998

ISSN: 0805-7354

*Du trenger ikke å være alene,
for å holde deg i form!!*

VI HAR VÆRT TIL STEDE I OVER 25 ÅR

**Medaljer
Merker
Etiketter
T-skjorter
Skilt mm.**

Stiftet 1972

Produktmerking a-s

Nesbru Senter, Asker Pb.124, 1360 Nesbru
Telefon.: 66 98 22 22 Telefax: 66 98 20 88
email: stoeydal@online.no www.produktmerking.no

Presidenten har ordet

Ved at noen av våre medlemmer sender sine medlemsblad til kontoret er de med på å gi oss som sitter sentralt et inntrykk av hva medlemmer og deltakere er opptatt av rundt om i organisasjonen.

Forvidt man har anledning til å lage flotte medlemsblader eller man gjør det på en enkel kopieringsmaskin, er etter min mening uvesentlig. Der får økonomi og ressurser råde.

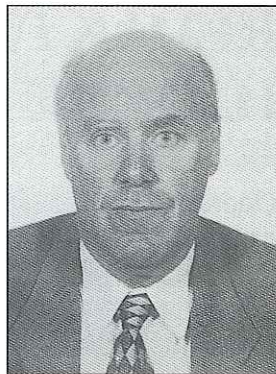
Det som har betydning, er at man gjør noe for å holde kontakt med sine medlemmer. Det er tiltaket og innholdet som er vesentlig, ikke innpakningen. Så til de av dere som ikke har et medlemsblad, prøv å starte med en enkel form, jeg er sikker på at det vil slå positivt ut blandt medlemmene.

Ved å lese de eksemplarene vi får inn finner jeg ofte tanker og meninger som bør gjøres kjent for flere enn

den engere medlemskrets i den forening der bladet utgis. Et eksempel på dette er følgende sitat fra «Traske-ladden» medlemsbladet til Oppegård Turmarsjforening: *«Noen har allerede startet ferien og flere følger vel etter, men ferien er ei heller som før - tettpakket og krydret med turmarsjer i inn- og utland. Dette gjelder selvsagt ikke alle, men tendensen er der og skal sant sies så har det ikke vært det store samtaleemne på klubbkveldene, som vi ofte har opplevd tidligere.*

- Tankevekkende, tja - kanskje ikke, vi har opplevd nedgang tidligere og kanskje trenger vi en pust i bakken. Det må være bedre å akseptere realitetene og ikke panisk lete etter alternative og forhastede løsninger, for alikevel ikke å oppnå økning i deltakelsen.

- Nei, vær tålmodig - før eller siden snur nok den negative trenden, men la oss

bruke tid og energi på det vi kan, nemlig turmarsj - eller skal vi si vandringer»

For meg er dette uttrykk for synspunkter som vi alle kan legge oss på hjertet. Samtidig som den aksepterer at vi har hatt tilbakegang, sier den at det er ingen grunn til å gi opp, og ikke minst viktig, den bærer i seg optimisme og tro på at IVV og folkesport fortsatt har en fremtid. Klarer vi å la dette bli gjennomgangsmelodien i hele vår organisasjon ser jeg meget positivt på fremtiden, er dere enig?

Med folkesporthilsen
Jan-Kåre Martinsen.

NORGES FOLKESPORTFORBUND

Boks 147, 1471 Skårer

Tlf. 67 90 55 36 - Fax 67 90 91 44

Redaktør: Egil Sønsterudbråten. Tlf. 22 10 80 46. Internet: eso@sni.no

Turmarsj-nytt utkommer 4 ganger i året. Alle medlemmer får tilsendt 1 stk. gratis.

Alle interesserte kan tegne årsabonnement på bladet for kr 45,- fritt tilsendt.

Annonsepriser: Kontakt forbundskontoret.

REDAKTØRENS HJØRNE

Dagen hadde vært lang og irriterende. Ikke minst fordi sjefen hadde vært sur, kollegaene passe grinete, kontordama premenstruell, og til overmål skinte sola utenfor vinduene. Vel, klokka ble 1530 og jeg forlot kontoret med kommentarene "deltidsarbeider" og "har du begynt i staten eller.." kime i ørene. Typisk den blåmandagen!

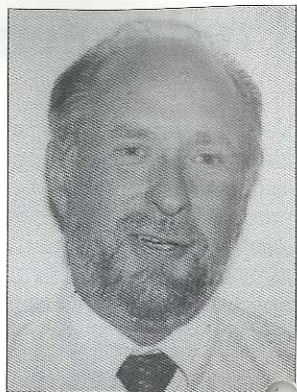
Vel, det var mandag, seriemarsj kl. 1800 fra Rødtvedt, og jeg var ansvarlig for løypa. Det på toppen av det hele. Taus henta jeg Solveig som skulle være med ut og merke, skifta til kortbukse og T-skjorte. Et par hodepinetabletter ble slengt ned med et glass vann. Den som bare kunne slengt seg ned i skyggen på verandaen og lukka øya igjen ...

Merkinga startet med en del bakker oppover

mot Badedammen. Typisk at jeg hadde valgt ei løype på 12 km i dag, i tillegg ville vel de vanlige grinebiterne krangle om løypelengde og kilometer i mål. Vi fortsatte innover terrenget i taushet. Annenhvert bånd ble hengt opp etter gammel rutine, fortsatt taushet. Men sin kvinnelige intuisjon skjønnte min ledsager at det var best å holde kjeft. Her var det en som bare ventet på noe å glefse etter. Innerst i løypa merket vi over en demning, og tilbake over en høyde. Nydelig sti, lite røtter og steiner.

På toppen stoppet jeg plutselig. Så stille det var..., kun fuglekvitter og summing fra insekter. Jeg satte meg ned og så utover Oslo, nydelig utsikt langt utover Oslofjorden. Pussig nok var det som om hodepine og irritasjon forsvant.

Minuttene forsvant inn til jeg plutselig ble vek-

ket av min ledsager, "bedre nå?". Hun fikk en god klem og resten av merkinga gikk som en lek.

I mål etter marsjen var det bare godord om vær og løype. "Denne må dere bruke oftere, helt topp altså!" Selv de svette stresserne skrøt, skjønt hvor mye de hadde stoppet og trimmet sjela underveis hadde jeg mine egne meninger om. På hjem i bilen etter seriemarsjen sa jeg til Solveig; "du verden hvor heldig jeg var som MÅTTE ut i kveld. Tenk om jeg hadde kastet bort kvelden på verandaen med DET humøret".

"Ja, da hadde JEG gått ut" var svaret.

3-dagers i Trondheim

Fredag 25. september **TINE-MARSJEN**

5 og 10 km - Start kl. 1800-2100
Barn/Voksne kr 15.-/20.-

Lørdag 26. september **ORMEN LANGE**

100 km - Start kl. 0700 (60 km med leder)
5 og 13 km - Start kl. 0800-1300
27 km - Start kl. 0800-1100
Barn/Voksne kr 25.-/30.-. 100/60 km kr 70.-.
Premie til største gruppe/lag

Søndag 27. september **TRONDHEIMS- MARSJEN**

5 og 10 km - Start kl. 0800-1300
15 km - Start kl. 0800-1200
23 km - Start kl. 0800-1100
Barn/Voksne kr 25.-/30.-
Premie til største gruppe/lag

Alle marsjer: Start og innkomst Utleira skole
Opplysninger:

TRONDHEIM TURMARSJFORENING

Magnar Bakken - Tlf. 73 96 45 34 - arb. 73 52 83 22

Vi presenterer våre nordiske organisasjoner

I dette nummer: D A N M A R K

Dansk Motionsforbund - DMF - ble stiftet den 27. oktober 1973, og er altså i høst 25 år! DMF var det første ikke-tysktalende land som sluttet seg til IVV, og er således "senior" i Nordisk IVV sammenheng. Forbundet besto i 1973 av 31 foreninger, hvorav 23 stadig er medlem i DMF. Alt i alt består DMF i dag av vel 100 foreninger.

Jubileumsfesten ble imidlertid avholdt allerede i mars i år, sammen med forbundets representantskapsmøte. Fra Norges Folkesportforbund deltok Jan-Kåre Martinsen med hilsener og jubileumsgave.

DMF's medlemsforeninger arrangerer årlig ca. 250 terminfestede marsjer. I tillegg kommer forbundets årlige støttearrangement til inntekt for UNICEF, hvor det i 98 deltok hele 60 foreninger som lokalarrangør. I tillegg arrangeres

"De Fire Årstider" som nærmest kan sammenlignes med de norske seriemarsjer. DMF har dessuten nedsatt en arbeids-

gruppe som har mandat å utarbeide et konsept til et nytt tiltak, "Ud at gå med de små", som er arrangementer spesielt for barn (og deres foreldre). Denne nyskapingen starter i 1999. DMF anser det meget viktig at barna foretar seg noe sammen med sine foreldre, da mange undersøkelser viser at barn i dag alt for sjelden er sammen med mor og far (og når det endelig skjer er det foran TV eller videoen).

Vester Mølle på Ærø passerer du under Grollemarch

Siden 1992 har Dansk Motionsforbund vært medlem av Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), som tilsvarer Norges Bedrifts-idrettsforbund. DFIF avholder årlige mosjonskampanjer som ligner de aktivite-

Hva er vel en dansk vandring uten "en tur langs vandet"!

ter vi har i DMF, og stadig flere av våre foreninger deltar som lokalarrangører i disse kampanjer for å få bedre kontakt med lokalbefolkningen.

Gang og løp er ikke lengre de mest populære motionsformer i Danmark. Sykling og rulleskøyteløp er blitt utrolig populært, ikke minst hos de unge mennesker. Derfor oppfordrer DMF foreningene til å arrangere IVV-sykling, for å få kontakt med andre enn de etablerte "vandrerne". Med hensyn til rulleskøytearrangement som en IVV aktivitet er forbundets ledelse meget glade for at det forslag DMF stillte til IVV sitt lederøte i Reading i mai enstemmig ble vedtatt. Flere av forbundets medlemmer har allerede ytret ønske om å ta opp den nye aktiviteten på sitt program, og vi håper og tror at flere vil følge etter.

I erkjennelse av at stadig flere mennesker arbeider i week-endene, vil arbeidet med å etablere flere permanente vandringer som kan gjennomføres når folk har fri bli prioritert. Søndag åpner den første byvandring utenfor København i Viborg, og i 1999 åpnes i ny i Nykøping Mors. Dansk Motionsforbund sitt virke ivaretas på

frivillig basis av et styre bestående av fem medlemmer og to vararepresentanter. I tillegg kommer et antall frivillige, hvor spesielt må nevnes DMF's tidligere formann Preben Gustavsen som i hele 24 samfulle år har arbeidet med UNICEF-Marchen, til tross for at han de siste år ikke har vært tillitsvalgt i forbundets styre.

I Danmark har vi tradisjon for at våre nabolands glade vandrere besøker våre arrangementer, spesielt ved påsketider og om sommeren. Likeledes deltar mange danske vandrere i utlandet, spesielt Tyskland i syd og Norge i nord. Denne utvekslingen er noe vi er glade over, og som vi håper kan fortsette også i tiden fremover.

Ønsker noen ytterligere opplysninger kan de besøke våre hjemmeside
HYPERLINK
<http://www.ivv.org/denmark>
[www .ivv.org/denmark](http://www.ivv.org/denmark).

Med vennlig hilsen
Klaus Nielsen

Råbjerg Mile – en "sand" fornøyelse! - Fra vandringen Skagen – Hirtshals

Redaktøren har gjennom årene hatt gleden av å delta i nærmere 100 danske IVV-arrangement, for det meste på Jylland. Ikke minst påskemarsjene har vært en kjærkommen start på sesongen, som regel fri for snø og kulde. Det som kjennetegner danske vandringer er den hyggelige og sosiale stemningen som du møter. Og for de som tror Danmark er paddeflatt, ta en tur til Rebild March i oktober, eller Vintertur ved Ålborg (Hammer bakker). Utrolig mange

nordmenn har etter hvert funnet veien via fergene til hyggelige marsj-opplevelser i Danmark. La oss ønske våre danske marsjvenner like hjertelig velkommen til norske arrangement, selv om vi ikke kan tilby "bajer og en lille". Vi har kanskje noe å lære av våre danske venner; jeg har eksempelvis aldri opplevd å høre en dansk vandrer krangle med arrangøren om at løypa var en km for lang.....

E

Er du i nærheten av 600 IVV-stempler?

Rødt IVV-bevis med plass for 50 stempler,
kjøpes via NFFs kontor.

Men du kan også bruke distansekort, og rette forsiden.

Høstvandringen '98 - Årets sopp er MATBLEKKSOPP

Vi har tittet i «Soppene i farger» fra Aschehoug: Hatt hvit, toppen glatt og gulbrun, men ellers tett besatt med fliseskjell (fjæraktig). Sylindrisk form med bredde 2 - 6 cm. Stilken hvit, hul med flyttbar ring. Soppen blir etter hvert svart og blekkaktig (da er den ikke spisbar). Vokser i store grupper på fet gressmark, plener og veikanter. Meget vanlig. En av våre beste og mest delikate matsopper. Det er bare de unge lyse soppene som kan spises.

NORDMARKMARSJEN

10. oktober 1998
I år for 36. gang

Arrangør:

Oslo Gang- og Turmarsjkrets

NORGES ELDSTE TURMARSJ

Stryken - Sognsvann 32 km
Tog fra Oslo S kl. 0740

For 34. gang ønsker vi velkommen til

ØSTMARKMARSJEN

Søndag 4. oktober - 10 og 20 km
Start fra kl. 0900-1300 fra Skullerudstua
Tlf.: Bjørn: 66 80 34 95

Presseprisen til "BUDSTIKKA"

Presseprisen 97 ble tildelt Asker og Bærum Budstikke for god dekning av folkesportarrangementer av Norges Folkesportforbund. Uten Freddy Nilsen ville det neppe blitt noen pris.

"Jeg er jo der", sier journalist Freddy Nilsen.

Han er der han trives aller best, ute blant folk. Alltid utstyrt med fotoapparat og ryggsekk. Freddy liker å bevege seg. Om det er turmarsjer eller ABBIR-karusell. Freddy er der.

"Lokalavisens fremste oppgave er å være enda nærmere i markedet, og synes", sier Nilsen.

Freddy Nilsen er en kjent skikkelse i mosjonsmiljøet. Han kjenner mange, og folk vet at det ikke er farlig å henvende seg til Freddy. "Jeg er privilegert", slår Freddy Nilsen fast.

Flinke til å følge opp

"Budstikka har vært veldig flinke til å følge opp", sier leder i Bærum Turmarsjklubb, Jane Sjøberg. Det finnes 450 klubber tilknyttet Norges Folkesportforbund, mange av disse med sin lokalavis

Turmarsjer er ikke stødet du slår naboen. Forsøker noen å løpe får de et skarpt "hei-hei-hei" fra andre deltakere. Ingen kommer først og ingen kommer sist. Du kan starte når du vil, bare du er i mål innen fastsatt tid.

"Flere handikappede er ønsket i turmarsjene", sier Freddy Nilsen.

"Vi går i grupper, og alle finner en gruppe tilpasset sitt tempo. En fordel er at du blir så godt kjent i bygda, og med mennesker. De som går får se steder de ellers bare har kjent ved navn".

Medaljer kan kjøpes av de som gjennomfører marsjene, hvis de selv ønsker. Turmarsjer er ingen pengemaskiner. Sommersesongen har nå startet for de glade vandrere, en uke etter at vintersesongen ble

avsluttet. De går året gjennom. Akkurat under marsjen 1. mai lar Freddy Nilsen kamera være kamera.

"Aldri smaker kaffe og vafler så godt som etter en turmarsj", sier Freddy. Allerede til neste marsj er kameraet plassert i sekken. Da er Freddy igjen på jakt etter små og store nyheter til lokalpressen.

Tekst og foto:

Steinar Emanuelson og May Nilsen (foto)

Freddy Nilsen (til høyre) med Presseprisen 97, gratuleres av leder i Bærum Turmarsjklubb Jane Sjøberg (til venstre), og president i Norges Folkesportforbund Jan-Kåre Martinsen (i midten)

Turmarsjens ildsjeler

Dugnadsgjengen på Hernesmarsjen i full sving.
Fra venstre: Sylvi Stenseth og Solveig Sæteråsen

Som leser av Turmarsjnytt er det sjelden å kunne lese om personalet bak marsjen; de som lager prikken over i'en. Vi leser om folk som går mye, som går langt - og

lenger enn langt. Men hva med de som jobber med vafler, ertesuppe og alt annet snadder vi vil ha når vi kommer i mål? Det ligger ikke få dugnadstimer bak denne jobben i vårt langstrakte land. Og hvilken jobb! For hav er det ikke vi prater om når turen er over, joda – det er vaffeloppskrifter og hvor godt det var med nykøkt kaffe. Hva hadde vel turmarsj vært uten dette!

Så en stor takk til alle dere i denne type dugnadsgjenger. Dere gjør oss trofaste marsjdidipler en kjempetjeneste. TUSEN TAKK alle sammen, dere betyr mye – mye og enda mer for oss!!

*Tekst og foto:
Ola Nygård, Elverum*

Kreativ positiv tenkning

Leste innlegget i forrige Turmarsjnytt. Er hjertens enig i at vi må ikke sutre bort gleden ved å gå! Det negative har veldig lett for å spre seg. Vi må derfor lære oss å se de positive og kreative sidene i marsjene.

Små kreative drypp kan kanskje være begynnelsen til oppgangstider igjen.

Hva med å gi litt informasjon om marsjen. Hvorfor arrangeres den, hva minnes vi eksempelvis, litt om stedet og arrangørlaget og så videre. Ikke la turmarsjen ha som eneste mål å få stempler, men at stemplingen blir et supplement til gleden ved det å gå og treffe likesinnede.

Apropos kreativitet vises til bildet fra Hernesmarsjen som viser de flotte merkeskiltene som ble laget til denne marsjen. Bare en sånn detalj er kanskje med på gjøre marsjen til en positiv opplevelse for de som velger å gå denne marsjen. Vårt motto er jo å få folk til å trives.

Tekst og foto: Ola Nygård, Elverum

Jan Olav Stenseth, skilt-smed og ansvarlig for Hernesmarsjen

IVV-seminar i Arendal

Lørdag 13. juni arrangerte NFF sitt IVV-seminar nummer 20, og det var lagt til Arendal med region Agder som teknisk arrangør.

Seminarer samlet 20 deltakere fra 8 medlemslag, hovedsaklig fra Agder-fylkene, men også 2 deltakere fra Tønsberg hadde tatt turen til Arendal.

Det var lagt opp med vanlig program der hovedhensikten er tosidig. For det første å gi deltakerne en bedre bakgrunn og forståelse av IVVs retningslinjer og lovverk slik at de kan ivareta oppgaven som IVV-ansvarlige ved egne arrangementer. Den andre siden er erfarings- og meningsutveksling. Som ved tidligere seminarer fikk vi også i Arendal en fin dialog med deltakerne der det kom frem spørsmål om både hvorfor og hvordan, og ikke minst erfaringer den enkelte satt inne med som både instruktører og de øvrige deltakerne kunne få nytte av.

Selve seminaropplegget er nå under revisjon, bli med tanke på en oppfølgingsdel, og vi håper å ha dette klart til sesongen 99.

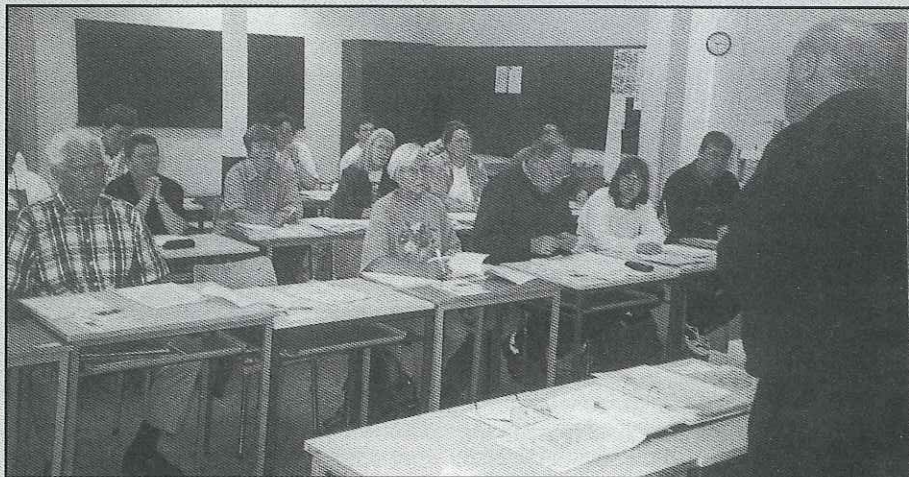
For vår nye generalsekretær var dette det første IVV-seminaret slik at han benyttet anledningen til både og lære og ikke minst skaffe seg et inntrykk av hvordan organisasjonen fungerte ute blant medlemmene. I ettertid har han gitt uttrykk for at det han opplevde denne dagen var meget positivt, der deltakernes engasjement og interesse for «saken» både imponerte og lovet godt for hans videre arbeide.

NFF retter en takk til samtlige deltakere og til regionsleder Svein Ingebrigtsen med hjelpere for stort engasjement og flott tilrettelegging.

Lykke til videre i arbeidet for folkesporten.

Jan-Kåre.

Ivrige kursdeltagere under IVV-kurset i Arendal.

Russeveimarsjen

Rekonstruksjon av bunker. Disse ble bygget i et antall av 500 – 800 stykker

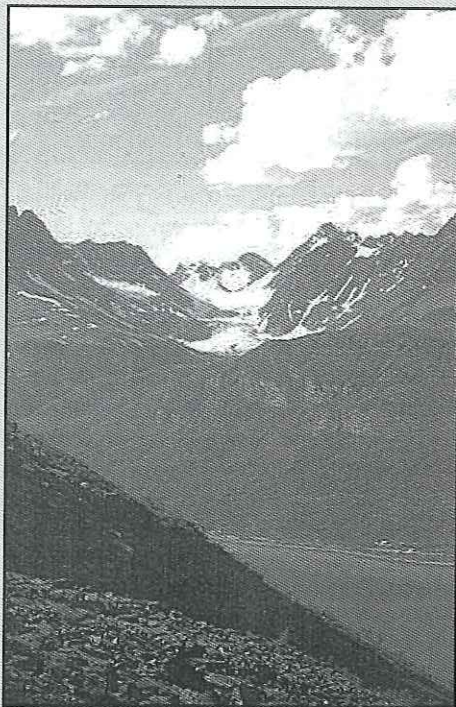
lese om på den utmerkede skiltingen langs marsjruta, som ikke bare ble en turmarsj, men vandring gjennom stedets krigshistorie. En praktfull, men også krevende, turmarsj som

anbefales på det sterkeste.

Søndag 19. juli gikk den første Russeveimarsj av stabelen med hele 281 deltakere. I tillegg var nærmere 150 andre besøkende til stede langs veien under åpningsarrangementet. Marsjen er til minne om de krigsfanger som bygde veien under annen verdenskrig. Veien er kanskje bedre kjent under navnet "Blodveien" på grunn av den behandling som de russiske, jugoslaviske og polske krigsfanger fikk under byggingen av veien. For de fleste endte livet her oppe i Lyngenfjellene.

Russeveien ble bygget høsten/vinteren 1944/45 som en del av "Lyngelinja" som skulle være tyskerenes siste skanse under tilbaketrekkingen fra Finnmark. Her ble bygget ut flere hundre forsvarsstillinger som skulle forsvares. Russefangerne som bodde i fangeleire rundt om i Storfjord fikk stort sett dårlig behandling. En finsktalende fange har fortalt at av 350 fanger som kom til anlegget i 1944 var det bare 18 som overlevde anleggstiden. Hele denne historien kunne du

Utsikt fra Russeveimarsjen 19. juli

Folkesport weekend i Steinkjer

Helga 17-19 juli ble det for første gang i Norge arrangert en folkesport-weekend med fullt «olympisk program». Arrangør var Steinkjer Turmarsjforening.

Steinkjer Turmarsjforening rettet høsten 97 en henvendelse til forbundet om å få stå som arrangør av en folkesport-weekend sommeren 98. Forbundsstyret så på dette som et meget positivt tiltak, ikke minst for å se hva et slikt arrangement ville samle av deltakere

På programmet sto turmarsj, 4 distanser fra 5 til 42 km, sykkel 25 km, svømming og 10 km turorientering. Stemplingreglene var som i OL.

Med utgangspunkt fra klubbhuset i Gulbergaune idrettspark, med en flott svømmehall i umiddelbar nærhet, med terrenget rundt og en stor fin campingplass med både hytter og sommerhotell «vegg i vegg» var det ideelle forhold for gjennomføring av et slikt arrangement, noe arrangørene utnyttet på en meget god måte.

Da vi ankom startstedet fredag ettermiddag var det strålende solskinn og alt lå til rette for en fin ettermiddag i folkesportens ånd. Da lederen, Erling Aune, ønsket oss velkommen var vi ikke så vedig mange deltakere, mest lokale, men også noen både nord- og syd fra. Etter en hyggelig hilsen ble vi ønsket god tur og vi fordelte oss på forskjellige aktiviteter. Selv valgte vi 10 kilometeren som ble en riktig koselig tur. Fint vær, fin trase, selv om noen hadde «hjulpet» arrangørene med merkingen, dette ble raskt rettet opp og skapte ikke de helt store problemer, og bare hyggelige og fornøyde deltakere. Blandt annet fikk vi frisket opp gamle OL-minner sammen med Asbjørn, og stiftet flere nye bekjentskaper, blandt annet med Harald (?) som senere i

år skulle legge ut på en lang sykkeltur gjennom flere land i østen. (husk innlegget til Turmarsjnytt). At han og Liss etter hvert fant ut at de hadde felles kjente, og når vi reiste på lørdag, lurte på om de kunne være i familie med hverandre, ja, da blir den bare understreket sannheten i det vi alltid har sagt, turmarsj er ikke bare turmarsj, der kan du få de hyggeligste opplevelser og oppdagelser.

Lørdagen opprant med like fint vær, kanskje for fint, for deltakelsen var nok noe mindre enn hva arrangørene hadde håpet på.

Siden vi var på tur hjem fra ferie i det varme nord måtte vi forlate Steinkjer lørdag slik at vi rakk bare en øvelse i tillegg til svømming som skulle være den siste. Vi valgte da å starte dagen med turorientering. Her var vi fire stykker som «fant hverandre» før første post og fikk en riktig hyggelig tur sammen. Orienteringen gikk greit når vi ser bort fra et par sleiver, at det kan finnes gjerde på begge sider av en vei ble faktisk en ny oppdagelse for oss.

Etter en god og avslappende svømmetur, faktisk årets første og siste?, i et alle tiders basseng var tiden kommet for å si farvel til Steinkjer. Vi hadde to riktig fine dager, og jeg vil gi stor honnør for hvordan det hele var organisert og ble gjennomført på. Her var det lagt ned mye arbeid i forkant, mange funksjonærer var engasjert og alle var like hyggelige, og ikke minst viktig, de viste hva de holdt på med. Derfor synd at deltakelsen ble noe i underkant av hva man håpet, men jeg håper arrangørene fikk litt lønn for strevet, og opplegget ligger der og kan forhåpentligvis gjentas ved en annen anledning.

Jan-Kåre

(Bilde - se side 24)

Fra Bygdebladet har vi sakset denne reportasjen om

”Barn i bevegelse”

Dette er også turmarsj, av beste merke!

Tekst og foto: Turid Fiksdal

Strålende sol som glitret i blikkstilte sjø, spent forventning og yrende liv. Det var rammene rundt årets barnehagemarsj i regi av Randaberg Helselag. Rundt 350 små og store turmarsjere stilte på startstreken.

”E det ikkje kjekt”, sprudlet Elsa Vistnes mens hun skuer utover skaren av barn og voksne som har samlet seg på kaien på Ryggstranden. Elsa slutter ikke å la seg begeistre, også dette året går hun ivrig i spissen for Randaberg Helselag sin turmarsj for alle barnehagene i bygda. For mange av barna starter eventyret allerede på bryggekannten:

”Eg tror an leve! Nei, an e døde. Kanskje ein svær krabbe har spist på halen?”

En flokk unger fra Solbakken barnehage har lagt seg paddeflate på kaikanten i kon-

sentrert studie av en flyndre på bunnen. Mon den er levende? Beveget den seg ikke et ørlite grann? En ”tante” tripper utålmodig rett bak dem: ”Ver nå forsiktede, for eg har ikkje lyst å bada i dag!” formaner hun smilende, og trekker ungene noen meter fra kanten. Så bærer det av gårde inn på turstien på Grødem. Hånd i hånd. Knuffende, leende. Alvorlig. Rundt en kilometer lang er barnehagens turmarsj. En vei. Så venter pause med saft og banan fra Helselaget. Og lov til å åpne egen ryggsekk. Hvert barn skal premieres – med caps, rumpetaske eller badeball. De skal få velge selv, så lenge det er mulig. Her er sportsfolket samlet!

Barnehagemarsjen er en del av Nasjonalforeningens uke hvor tema er ”Folk i bevegelse”. Randaberg Helselag står som arrangør, og Pensjonisttrimmen som medhjelpere.

Under ukens tema: ”Barn og turmarsj” fikk 4 av deltakerne følgende spørsmål: Er det kjekt å gå turmarsj 2) Hvorfor?

Karoline (5) Solbakken barnehage.

”Det e kjekt å gå tur, men eg har ikkje gått marsj før”, sier Karoline og drar fram ryggsekken sin. ”Se ka eg har!”, sier hun ivrig, og viser fram brus, mat, chips og sjokolade.

En av de store høydepunktene på turen er utvilsomt rastepausen. Men også det å være på bryggekannten på Ryggstranden.

Karianne (6), Ryggstranden barnehage

"Eg har gått på tur før. Men koffer må me betala for å gå her? Me måtte ikkje det før", sier Karianne og er egentlig mest opptatt av skaren av barn og voksne rundt seg. Hun holder et fast grep om ryggsekken sin og forteller at det er kjekt å gå tur.

"For då kan me finna på ett eller aent", sier hun og gjør noen utålmodige hopp i iver etter å starte marsjen..

Anne Linn (5), Ryggstranden barnehage.

"Nei, for me må venta heila tiå. Men ein gång fekk me ei banan kver", sier Anne Linn. Hun står og tripper på startstreken for barnehagemarsjen, utålmodig etter å komme i gang. "Men eg har gått før. Og de e kjekt, for me kan finna på så møye", forteller hun.

Karen (4), Solbakken barnehage.

"Det e kjempekjekt – men eg har ikkje gjort det før", sier Karen, mens hun åpner ryggsekken sin. Ostepopsene frister, og må vises fram. Det samme må brus og annen turproviand. Og når barna fra Solbakken barnehage får lov til å ta seg en liten smakebit på startstreken, dukker hun fornøyd ned i sekken.

Gang og turmarsj vokser mest

«Idrettsforbundets aktivitetsstatistikk for 1997 er lystig lesning for gang- og turmarsjinteresserte. Kurvene over både lagsantall og antall aktive peker fremdeles rakt oppover».

Det er med en blanding av glede og forbauselse jeg leser ovenstående i siste nummer (nr 3) av «På Gang» som er medlemsorganet til Norges Gang- og Turmarsjforbund (NGF). Glad dersom påstanden hadde vært riktig, forbauset over at nettopp NGF kan påstå å ha fremgang i disse «nedgangstider» for det meste av mosjonsidretten.

Videre kan vi lese «ingen idretter slår gang- og turmarsj i total økning av antall aktive. En økning fra 54974 i 1996 til 63553 i 1997 utgjør 15.6 prosent. Med 8579 nye aktive i 1997 slår gang- og turmarsj fotball med 1780 aktive».

741 idrettslag har rapportert om gang- og turmarsjaktivitet i 1997. Også dette en markert økning fra tidligere år».

Etter å ha lest dette blir jeg opp i det forrige nummer (nr 2) av «På Gang» der styremedlem i NGF, Per Bentsen, har et intervju med Kjell Hagberg angående turmarsj og de to forbunds aktivitet. Her står det i innledningen til et spørsmål: «På Gang» konfronterer Kjell med at turmarsjdeltakelsen har vært synkende de siste årene både for Folkesportforbundet og for Gangforbundetets turmarsjer.»

Når det gjelder registrert økning i gangaktivitet skal jeg ikke uttale meg om det, men som leder for den organisasjon her i landet som er den største aktøren innen folkesport og der turmarsj fortsatt er hovedaktiviteten, Norges Folkesportforbund, (NFF) kan jeg dessverre bekrefte det Per og Kjell er enige om, NFF har registrert en

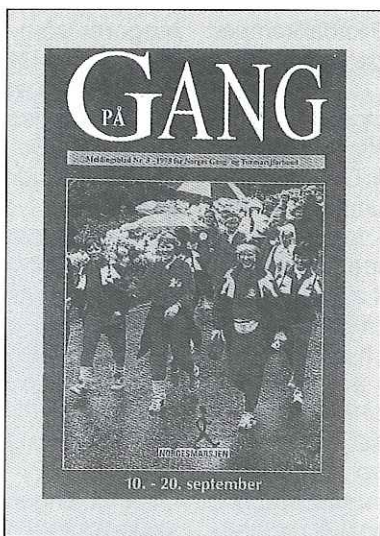
tilbakegang, senest i 1997 på ca. 20.000 registrerte *deltakelser i våre arrangement*.

Et annet utsagn i samme forbindelse som er vanskelig å forstå, «Barn og unge strømmer til turmarsjidretten som aldri før. Økningen i antall aktive under 17 år i gang- og turmarsjidretten var på 19.1 prosent fra 1996 til 1997. Uttrykt i tall var økningen i antall aktive på nesten 4000». Av de oppsatte tabeller fremgår det at NGF har 63.553 *aktive*,

hvorav 23.978 er under 17 år.

NFF har med 231.000 registrerte *deltakelser* i 1994 hatt en jevn tilbakegang til 186.500 *deltakelser* i 1997. Hvor mange *deltakere* dette utgjør er det vanskelig å anslå, men dersom jeg sier at hver deltaker gjennomsnittlig går 10-15 marsjer pr. år vil det si at NFF har hatt ca 12-18000 deltakere i år. At dette ikke kan fastslås mer eksakt kommer av at i NFF er man kun deltaker, man registreres ikke som medlem hverken i klubb eller forbund fordi om man ønsker å være med på en eller flere turmarsjer.

Dersom jeg antar at hver av de 63.530 re-

gistrerte aktive i NGF også går 10 marsjer i gjennomsnitt vil det si at det skulle være registrert 635.530 deltakelser i NGF. Da jeg ikke vet antall aktive i kappgang må tallet korrigeres noe ned, men kanskje ikke så mye? Siden dette virker helt usannsynlig, kan en forklaring være at dere bruker aktive når vi bruker deltakelser, slik at tallet heller skulle vært delt med 10 for å finne antall aktive? Som nevnt foran sier dere at dere har øket antall aktive med 1.780 fler enn fotball. I fotball regner jeg med at et fotballag med 15 spillere fortsatt er 15 aktive også når de har spilt 10 fotballkamper og ikke blitt til 150, er ikke det riktig?

Hvor mange turmarsjarrangement NGF egentlig står for er vanskelig å si da det ikke fremgår i nevnte tabeller. Det som imidlertid fremgår i samme nummer av «På Gang» er en terminliste for turmarsjarrangement i Norge i løpet av august måned. Listen viser at det i august blir arrangert 125 turmarsjer rundt om i det ganske land. Den viser også hvilke forbund som står bak det enkelte arrangement, NGF eller NFF med sine IVV-arrangement. *Samtlige 125 er merket med IVV hvilket betyr at de blir arrangert i regi av NFF med våre medlemmer som ansvarlig arrangør.* Hadde listen for august «vært mot normalt» slik at arrangementsfordelingen hadde jevnet seg ut over året ville jo det for NGFs del vært positivt, men slik er det ikke.

Er det så andre steder NGF annonserer sine arrangementer? Jeg prøver på deres internett sider.

«Norge rundt»: «Jo, sier mosjonsansvarlig i NGF, vi må innrømme at vi håpet at flere idrettslag skulle bli faste arrangører av «Norge rundt» marsjene. *Fremdeles sliter vi med å komme opp i 100 faste arrangører, bare 3-4.000 er med og går for hvert nytt merke som blir gitt ut.* Siden 1994 er det gitt ut 14 merker.

De øvrige marsjene, «Norgesmarsjen»,

«Nissemarsjen», «Romjulsmarsjen» og nå sist «Jentegangen» sier ingen ting om antall deltakere med unntak av «Nissemarsjen» som hadde 12.000 deltakere i 1994, hvorfor ikke føreskere tall på en internett side?. Et annet betimelig spørsmål siden det også er avsatt plass til terminliste på internett sidene, hvem er arrangører av disse marsjene og når?

Tilbake til terminlisten for august. Av de angitte 125 arrangørene er som sagt alle medlemmer i NFF. Av de 125 er det 52 arrangører som er idrettslag, og dermed medlemmer i Norges Idrettsforbund (NIF). Hvor mange av disse som også er medlem i NGF er jeg ikke sikker på, men mange er det ikke. Som mange er kjent med endret NIF på idrettstinget i 1994 sin paragraf 1-4 til å lyde: «Et idrettslag må være medlem i de særforbund som lagets idrettsgrener omfatter, med mindre laget utlukkende driver mosjonsidrett som ikke tilrettelegges av et særforbund i NIF» Hvor mange av våre medlemmer som etter dette har meldt seg inn i NGF fordi de er turmarsjarrangør i NFF er jeg ikke kjent med, iht våre rapportskjema er det ikke mange.

Utfra tilgjengelig informasjon, er det vanskelig å forstå hvordan NGF kan registrere en økning i deltakelsen for hvert år, og hvordan de oppnår et så høyt tall på antall aktive, ikke minst blandt barn og ungdom. Jeg håper derfor NGF ved å svare på etterfølgende spørsmål vil bidra til at den skepsis som nå er tilstede i turmarsjmiljøet kan bli ryddet av veien, og at vi kanskje på nytt kan ta opp igjen tanken om et samarbeid til beste for turmarsjen.

Sp 1: Hvordan blir man registrert som aktiv i NGF sammenheng, er det fordi man har deltatt i et turmarsjarrangement eller anses man å være aktiv i turmarsj fordi man står som medlem i et idrettslag som arrangerer turmarsj? Hvis første del er riktig, hvordan foretas denne registreringen?

Sp.2: Hvordan kan NGF i sin rapportering til NIF registrere en stor fremgang hvert år, mens forbundets mosjonsansvarlig sier at forbundet har tilbakegang?

Sp.3: Kan NGF bekrefte og dokumentere at det kun er tall fra arrangement arrangert i regi av NGF og av NGFs medlemmer som tas med i rapporten til NIF?

Sp 4: Dersom det brukes tall fra NFFs arrangement, er det kun tall registrert hos de idrettslag som har dobbeltmedlemskap (NGF/NFF) eller omfatter det tall fra alle idrettslag som arrangerer i regi av NFF? (i

ette spørsmålet har jeg naturligvis forutsatt at NGF ikke bruker NFFs øvrige medlemmers (medlemmer utenfor NIF) tall.

Sp 5: Hvilke tiltak har NGF iverksatt for å få barn og ungdom til å «strømme til turmarsjidretten som aldri før»?

Som sagt håper vi NGF vil være behjelpelig med å få avklart ovennevnte spørsmål da vi mener de er av meget stor interesse for hele turmarsjmiljøet. NFF stiller med glede nødvendig spalteplass til rådighet i sitt medlemsorgan, Turmarsjnytt. Ovennevnte innlegg vil bli tatt inn i Turmarsjnytt nr. 3/98 som utgis medio september.

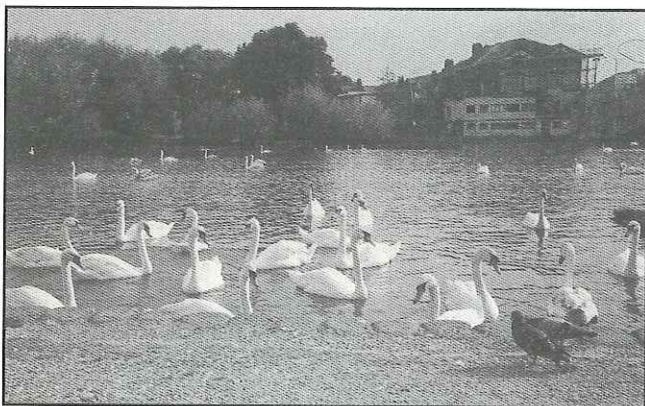
Jan-Kåre Martinsen

President

Norges Folkesportforbund.

PS.

Ovenstående innlegg er sendt Norges Gang og Turmarsjforbund med anmodning om å få det inn i deres medlemsorgan «På Gang».

Å telle svaner (som her under IVVs kongress i Reading d.å) falt lett for NFFs representanter. Verre blir med med matematikken når man leser siste utgave av "På Gang" - Norges Gang- og Turmarsjforbunds offisielle organ.

NGFs tallfesting av egen aktivitet gjennom antall medlemmer, antall aktive og antall "aktiviserte" synes å fremelske rene tallmagien.

Forbundstinget

avholdes den 20. - 21. mars 1999

Sted: Quality Park Hotell, Kolbotn

Sett av dagene nå!

HØSTVANDRING-ARRANGØRER PÅMELDT PR 20.8.98

Arrangør	Postnr/Sted	Telefon	Startsted	Dato	Kl.	Dist.
FSK MILA	0969 OSLO	2210 8046	RØDTVET SKOLE	07.09.98	1800-1830	5, 10
ØSTMARKA MK	0982 OSLO	2210 8383	HØYBRÅTEN STASJON - OSLO	06.09.98	1600-1800	10
HØYBRÅTEN OG STOVNER IL	0982 OSLO	2210 0582	TOKERUD SKOLE	20.09.98	1100-1300	10
BÆRUM TURMARSJKLUBB	1324 SKUI	6713 5823	JANSLØKKA SKOLE, ASKER	09.09.98	1800 Føri	10
FREDRIKSTAD TURMARSJ KLUBB	1630 GML FREDRIKSTAD	6932 2041	FBS KLUBBH. v/Kongtstenh.	09.09.98	1700-1800	10
EIDSV. IDRÆTSFOR. VANDREGR.	2070 RÅHOLT	6396 8678	EIDSVOLL STADION	08.09.98	1800-1900	10
NORD ODAL TMF	2120 SAGSTUA	6297 1007	SAND SENTRALSKOLE	09.09.98	1830-1900	5, 10
STARHELLINGA VEL	2310 STANGE	6258 3912	STARHELLINGA, STANGE	06.09.98	1200-1600	3, 10
BRUMUNDDAL TMF	2380 BRUMUNDDAL	6234 3346	BRUMUNDDAL UNGDSKOLE	17.09.98	1800-1900	5, 10
ELVERUM TMF	2400 ELVERUM	6241 2374	HANSTAD SKOLE	08.09.98	1800-1900	5, 10
LILLEHAMMER TMF	2600 LILLEHAMMER	6126 9840	SMESTAD SKOLE	08.09.98	1800-1900	5, 10
DOVRE MK	2662 DOVRE	6124 0200	DOVRE	06.09.98	1200-1300	5, 10
SNERTINGDAL IF	2826 SNERTINGDAL	6118 4059	SNERTINGDALSHALLEN	13.09.98	1400-1500	5, 10
TØNSBERG MK	3113 TØNSBERG	3332 5707	BARKÅKER IDRETTSHALL	13.09.98	1000-1200	5, 10
MODUM TURMARSJFORENING	3340 ÅMOT	3278 4952	BUSKERUD BARNESK., ÅMOT	15.09.98	1630-1800	
GAUGEN MK	4011 STAVANGER	5152 5583	AUSTRÅTT SKOLE, SANDNES	04.09.98	1800-1900	6, 11
VARHAUG IL	4360 VARHAUG	5143 2580	VARHAUG IL	08.09.98	1800-1900	5, 10
EGERSUND MK	4370 EGERSUND	5149 8758	SLETTEBØ	19.09.98	1300-1500	5, 10
SOKNDAL FSK	4380 HAUGE I DALANE	5147 7929	SOKNDALSHALLEN	19.09.98	0900-1100	5, 10
SJØSANDEN FSK	4500 MANDAL	3826 2120	RUTEBILSTASJONEN	08.09.98	1800-1900	3, 10
KRISTIANSAND MF	4601 KRISTIANSAND	3811 8548	DALANGÅRDEN, SKIPPERGT	05.09.98	1600-1700	5, 10
FLOSTA IL	4920 STAUBØ	3703 4177	NARESTØ KRETSLOKALE	12.09.98	1100-1400	5, 10
KNAUSANE UNGDOMSLAG	5247 BRUVIK	5639 1823	VASSDAL SKULE/BRUVIKDALEN	12.09.98	1400-1430	5, 10
BYSHEIM UL	5250 LONEVÅG	5639 2054	BYSHEIM U. H.	27.09.98	1000-1100	5, 10
ARNA MARSJKLUBB	5265 YTRE ARNA	5524 8144	ØSEN (Til Redn.hytt.- Gullfjellet)	04.09.98	1700-1800	5, 10
REG.HORDALAND	5265 YTRE ARNA	5553 8638	FLØYEN, ØVRE ST.	06.09.98	0900-1200	5, 10
ASKØY TURKOMPANI	5303 FOLLESE	5614 8287	KLEPPESTØ B.SK. + LYDERHORN S	07.09.98	1800-1830	11
BULKEN TML	5700 VOSS	5651 3022	BULKEN SKULE	08.09.98	1900 Føri	5, 10
RAUMA RØDE KORS HJ.KORPS	6301 ÅNDALSNES	7122 1177	RØDE KORS Huset	09.09.98	1800-1900	5, 10
MOLDE MK	6400 MOLDE	7125 4019	TRIBUNEBY. MOLDE STADION	08.09.98	1800-1830	5, 10
AUKRA MK	6420 AUKRA	7117 4953	AUKRA FERGEKAI	26.08.98	1800-1900	10
VÅGANE MARSJKLUBB	6456 SKÅLA		NESJESTRANDA VG. SKOLE	06.09.98	1300-1500	12
HORNINDAL IL	6790 HORNINDAL	5787 9495	HORNINDAL SKULE	11.09.98	1900-1930	10
AUTRONICA BIL	7005 TRONDHEIM	7258 0417	AUTRONICAHALLEN	15.09.98	1700-1800	5, 10
TRONDHEIM TMF	7036 TRONDHEIM	7396 4534	UTLEIRA SKOLE	09.09.98	1800-1845	5, 10
STØREN SP.KL. TRIM	7090 STØREN	7243 1538	STØRENHALLEN	10.09.98	1800-1830	5, 10
STORFOSNA U & IL	7150 STORFOSNA	7252 3152	UNGDOMSH STORFOSNA	09.09.98	1900-	3, 10
EIDE IL	7200 SYRKSÆTERØRA	7245 2614	SØVASSLI UNGD.SENTER	13.09.98	1100-1300	5, 10, 15
STJØRDAL TMF	7500 STJØRDAL	9225 7407	IDR.HALLEN, STJØRDAL	07.09.98	1800-1830	5, 10
LEVANGER KOM.BIL	7600 LEVANGER	7408 4600	LEVANGER RÅDHUS	10.09.98	1930-2000	10
BIL NORSKE SKOG, SKOGEN	7620 SKOGEN	7409 9808	FLERBRUKSHUS	10.09.98	1730-1800	5, 10

PROSTA TMF	7033 PROSTA	7480 7255	PER ÅRSAND	04.09.98	1700-1830	5, 10
STEINKJER TMF	7710 SPARBU	7414 3152	STEINKJER VIDR SKOLE	09.09.98	1800-1900	5, 10
NAMSOS TMF	7800 NAMSOS	7427 3841	HØKNES BARNESKOLE	04.10.98	1800-1830	5, 10
IK GRAND BODØ -TURM.GR.	801 DDØ	7552 5442	KLUBBHUSET ASPMYRA	30.09.98	1800-1900	5, 10
FAUSKE IL	8200 FAUSKE	7564 5213	ERIKSTAD VID.SKOLE	22.09.98	1800-1900	5, 10
SAGFJORD IL	8260 INNHAVET	7577 2918	INNHAVET SKOLE	08.09.98	1800-1900	5, 10
IL SØRULF	8276 ULVSVÅG	7577 1672	ULVSVÅG SKARET	13.09.98	1300-1330	5, 10
VÅGAN LAG AV LHL	8300 SVOLVÆR		LHL-DAG-KURSSENTER	06.09.98	1100-1300	3, 5, 10
LOFOTEN TMK	8316 LAUPSTAD	7615 4736	VÅGANHALLEN, SVOLVÆR	10.09.98	1830-1930	5, 10
SORTLAND MK	8400 SORTLAND	7612 2118	SORTLANDSHALLEN	09.09.98	1800-1830	5, 10
HADSEL FOLKEDANSLAG	8450 STOKMARKNES	7615 7693	HANDICAPH./STOKMARKNES	06.09.98	1600-1800	5, 10
BØ TRIMGRUPPE	8470 BØ I VESTERALEN	7613 5476	LOSJEHYTTA, STEINE	27.09.98	1030 Felles	10
ANDØYA LOTTEFORENING	8480 ANDENES	7614 2191	LOTTEHUSET, KONG HANSGT. 71	13.09.98	1000-1200	5, 10
SK HØKEN	8480 ANDENES	7614 2440	BLEIK KLUBBHUSET	06.09.98	1000-1200	5, 10
UL VÅRBUD	8480 ANDENES	7614 5248	SKARSTEIN UNGD.HUS	20.09.98	1000-1300	6, 12
DVERBERG IL TRIMGR	8485 DVERBERG	7614 6106	KLUBBHUSET	06.09.98	1200-1330	5, 10
NARVIK MK	8501 NARVIK	7694 5311	IDRETTENS HUS	14.09.98	1730-1900	4, 10
RANA TURMARSJKLUBB	8612 ANDFISKA	7516 4715	LYNGHEIM SKOLE	08.09.98	1800-1900	5, 10
TROFORS SKILAG	8680 TROFORS	7518 1544	FJELLBEKKMOEN, KLUBBHUSET	04.10.98	1100-1300	5, 10
ØKSNINGAN VELFORENING	8850 HERØY	7505 9359	ØKSNINGAN SKOLE	13.09.98	1100-1200	5, 10
TROMSØ TMHL	9001 TROMSØ	7769 5328	IOGT-HUSET, SØNDRE TOLLBUGT	08.09.98	1800-1900	5, 10
HELSELAGET VERN	9020 TROMSDALEN	7763 5452	BERG SKOLE	06.09.98	1300-1400	5, 10
SIGNALDALEN BYGDELAG	9046 OTEREN	7771 5142	SIGNALDALEN BYGDEHUS	12.09.98	1100-1200	4, 10
STORENG STEINDAL TRIM	9046 OTEREN	7771 4161	AKSELSTUA, STEINDALEN	10.09.98	1800-1900	5, 10
SKIBOTN IL	9048 SKIBOTN	7771 5531	SAMF.HUSET SKIBOTN	13.09.98	1500-1600	5, 10
LYNGSTUVA SK	9068 NORD-LENANGEN	7771 3241	LSK's KLUBBHUS	13.09.98	1600-1700	5, 10
INDRE KÅFJORD IL	9072 BIRTAVARRE	7771 6849	HOLMEN STADION, BIRTAV.	10.09.98	1700-1800	5, 10
KATTFJORD SPORTSKLUBB	9105 EIDKJOSEN	7764 3429	KATTFJORD SKOLE	20.09.98	1000-1200	4, 10, 20
SKARVEN IL	9110 SOMMARØY	7764 0219	SOMMARØY SKOLE	13.09.98	1000-1200	5, 10
IL RYA	9112 STRAUMSBUKTA	7769 3130	STRAUMSBUKTA SKOLE	04.09.98	1900-2000	5, 10
RINGVASSØY IL	9130 HANSNES	7774 8158	HANSNES SKOLE	12.09.98	1200-1300	5, 10
KULTUR -UNDERVISN.ETATEN SKJERVØY	9180 SKJERVØY	7776 0286	SKJERVØY IDR.ANLEGG	09.09.98	1700-1800	3, 10
SØRREISA TURMARSJ LAG	9310 SØRREISA	7786 1351	IDRETTSHALLEN	10.09.98	1800-1830	5, 10
DYRØY MK	9340 BRØSTADBOTN	7718 7217	TREKLØVERHUSET	13.09.98	1100-1200	5, 10
UL PRØVEN	9350 SJØVEGAN	7717 4409	MEDBY GRENDEHUS	07.09.98	1800-1830	5, 10, 15
HARSTAD TURLAG	9401 HARSTAD	7706 6000	LANDÅSHALLEN	08.09.98	1800-1900	5, 10
KONGSVIK FOLKESPORTSLAG	9436 KONGSVIK	7693 7314	KONGSVIK HANDEL	04.09.98	1800-1900	5, 10, 12, 20
PORSANGER TMK	9700 LAKSELV	7846 1027	LAKSELV UNGDOMSSKOLE	09.09.98	1800-1830	5, 10
KISTRAND IL	9713 RUSSENES	7846 3793	MARATON, KISTRAND	12.09.98	1800-1830	5, 10
TRIMGR IL POLARSTJERNEN	9810 VESTRE JAKOBSELV	7895 6169	V.JAK.BARNEHAGEN	07.09.98	1700-1730	5, 10
BJØRNEVATN IL	9910 BJØRNEVATN	7899 8302	BJØRNEBORG	14.09.98	1000-1300	5, 10

Forandringer og tilføyelser til terminlisten 24.8.98

Dato	Marsjnavn	Fylke	Startsted	Tid	Endring	Arrangør, tlf, kontakt
01.04.98	TØNSBERG BYVANDR.	07-VE	Shellst. Tønsberg	Permanentv.	Nytt arrangement	Tønsberg MK, 3336 8779, Dag Henriksen
01.08.98	TRONDHEIM RUNDVANDRING	16-ST	Shell Elgeseter m.fl.	1.8-31.10.98	Ny rundvandring	Trondheim TMF, 7396 4534, Magnar Bakken
01.08.98	ARNANIPA OVER	12-HO	Hydro Texaco, Garnesv.7	1.8.-30.9.98	Ny permanentvandring	Arna MK, 5524 8144, Rannveig Rivenes
01.08.98	FREDRIKSTAD BYVANDRING	01-ØF	Gamlebyen v/vanntroa	1.8.-31.12.98	Ny permanentvandring	Fredrikstad TMK, 6932 2041, Fred Helminsen
04.09.98	NEDRE BARDU KVELDSV.	19-TR	Nedre Bardu Skole	1800-2000	Flytt. fra 17.7.98-Ny st.tid	UL Vårvon, 7718 3110, Anna K. Nordli
05.09.98	JUBILEUMSMARSJ	02-AK	Ski Ungd.skole	1600-1700	Ny marsj	Ski Tur og Marsj.for., 6486 6737, Roy Tait
05.09.98	VÅRVONMARSJEN	19-TR	Nedre Bardu Skole	10-1100	et fra 18.7.98	UL Vårvon, 7718 3110, Anna K. Nordli
05.09.98	BEREDSKAPSMARSJEN	19-TR	Artillerisletta Sætermoen	1300-1500	Nytt startsted, ny starttid	Setermoen Lottef., 7718 2572, Solveig Hanstad
06.09.98	ARENDAL 275 ÅR	09-AA	Stinta Ungd.skole	1100-1300	Ny marsj	Arendal TMF, 3701 6508, Svein Ingebrigtsen
06.09.98	NYBYGGERMARSJEN	19-TR	Artillerisletta Sætermoen	1000-1230		Setermoen Lottef., 7718 2572, Solveig Hanstad
09.09.98	KLINGATRAPPEN	16-ST	Lysløypa Spillum	1730-1830	Tillegg til terminlisten	Spillum IL, 9096 9704, Ivar Dille
10.09.98	Lansering av STAVGANG	03-OS	Sognsvann	18.30-	Nytt arrangement	Kontakt Norges Folkesportforbund, 6790 5536, Håkon Ruud
13.09.98	GAUSTAMARSJEN	08-TE	Stavroskroa		AVLYST	Skien-Telem. Turistfor., 3553 8798, Ingrid Sørbø
13.09.98	MELØYDILTEN	18-NO	Spildra Skole	1200-1430	Flytt.t.20.9.og ny starttid	Meløy Ski & Trimkl., 7575 2783, Lisa-Vigdis Jensen
13.09.98	SAVKADAS-RUNDEN	20-FI	Karasjok Sentrum, Grusbanen	0900-1130	Ny marsj	IL Nordlys, 7846 6816, Nils Peder Eriksen,
19.09.98	GLOMFJORDMARSJEN	18-NO	Kantine Hydro Glomfjord	1200-1500	Ny marsj	Meløy Ski & Trimkl., 7575 2783, Lisa-Vigdis Jensen
19.og 20.9.	ULLENSAKERMARSJEN	02-AK	Jessheimhallen		AVLYST	MK Vandrene, 6397 4197, Thorleif Sjølie
20.09.98	FURASAGMARSJEN	04-HE	Furasaga aktivitetss.		AVLYST	
20.09.98	ÅSEN TRAMPEN	18-NO	Klubbuset, IL Aasguten	1230-1400	Ny marsj	IL Aasguten, 7405 6413, Greta Husby
20.09.98	MELØYDILTEN	18-NO	Spildra Skole	1200-1430	Flytt. fra 13.9. NB ny starttid	Meløy Ski & Trimkl., 7575 2783, Lisa-Vigdis Jensen
26.09.98	ANDØY KVELDSTRIM	18-NO	Røde Kors Huset	1800-2200	Flyttet fra 29.5.98	Andøy Røde Kors, 7614 552, Mary Norheim
27.09.98	BOLKAMARSJEN	12-HO	Bulken Skule	100-1200	Flyttes til 4.10.98	Bulken TML, 5651 3022, Harald Ringheim
27.09.98	ANDØY RØDE KORS MARSJ	18-NO	Røde Kors Huset	1000-1500	Flyttet fra 30.5.98	Andøy Røde Kors, 7614 5529, Mary Norheim
02.10.98	SVALBARDMARSJEN	19-Tr	Idrettshallen, Longyearbyen	1100	Ny marsj	Tromsø TMHL, 7767 3546, Rolf Richardsen
03.10.98	LONGYEARBYEN RUNDT	19-Tr	Idrettshallen, Longyearbyen	1500	Ny marsj	Tromsø TMHL, 7767 3546, Rolf Richardsen
04.10.98	BOLKAMARSJEN	12-HO	Bulken Skule	100-1200	et fra 27.9.98	Bulken TML, 5651 3022, Harald Ringheim
11.10.98	JUBILEUMSMARSJEN	19-Tr	Sommarøy Skole	1000-1200	Ny marsj	Skarven IL, 7764 0219, Ingvald O. Johansen
18.10.98	GREAKER FESTN.MARSJ	01-ØF	Tindlund U.skole	0900-1200	Går søndag	Borg Marsj og Sp.kl., 6914 3001, Gunnar Bro
18.10.98	NSK MARSJEN	11-RO			AVLYST	Nærbø Sykl.kl., 5143 4472, Arild Grude
07.11.98	HORTENTUREN	07-VE	Sentrum Skole	1600-1700	Går lørdag	Horten MK, 3304 3112, Kjell Hagberg

NORGES FOLKESPORTFORBUND, Postboks 147, 1471 Skårer

Tlf 6790 5536 * Fax 6790 9144

Bare folkesport-turmarsj-mosjonsarrangement godkjent av vårt forbund er godkjent også av Internationaler Volkssportverband IVV - og er dermed godkjent for IVV-stempling.

Leserens hjørne

- Lesernes hjørne er åpent også for deg!
- Send oss gjerne noen ord om hva du mener om turmarsj i Norge.
- Innlegg kan gjerne settes inn under merke, men redaktøren må ha navn og adresse.

Innlegg sendes til: NFF, Turmarsj-nytt, Postboks 147, 1471 Skårer

HEI ALLE TURMARSJVENNER

Fikk lyst til å skrive noen ord angående turmarsjer. Jeg er ikke av de aller ivrigste, men reiser litt hit og dit i distriktet og trives med det. Er kjempefornøyd med vinter- og sommerserien, de gir et ekstra puff til å komme seg ut minst en gang i uka. Det er jo litt moro å samle både kilometer og antall marsjer. Det som jeg vil sette søkelyset på er trafikkkulturen blant turmarsjere, den er skremmende. Ikke har de tid til å gå på fortauet, ikke har de tid til å vente på grønt lys i lyskryss. Er det rart at barn og unge ikke følger trafikreglene når vi som voksne ikke gjør det?! Jeg bare spør. De fleste som går er voksne mennesker som kjører bil, hvordan tør dere gå i mørket uten refleksvest når dere ser hvor dårlig gående vises uten? Er det mørk, våt asfalt og møtende trafikk er det nesten umulig å se fotgjengere uten refleks. De er vanskelig å se med en liten rund refleks også.

Jeg har flere ganger opplevd negative reaksjoner når jeg har fortalt at jeg er med

og går turmarsjer. Jasså, er du med i de saueflokkene som ikke kan trafikreglene du også!

Det er ikke særlig moro å høre når du er ute og går for å holde deg i form, og gjerne ønsker å gå både to og tre mil. Jeg synes vi bør skjerpe oss, vi har det ikke så travelt at vi ikke kan vente på grønt lys. Vi går heller ikke på tid, selv om det virker sånn.

Har også en ting til jeg vil få fram. På lange marsjer over to mil og lengre er det ikke satt opp noen utedo. Det må kunne gå an å sette opp det i nærheten av rasteplassen. Fordi om det er lange marsjer så er det ikke sikkert at vi går i utmark og kan springe en liten tur bort i skogen. Tenk på oss damene også!

Jeg tror ikke det er så veldig populært å bare ringe på ei dør i et boligfelt og spørre om å få låne klosettet. Da er det veldig kjedelig å gå forbi en bensinstasjon midtveis. Der får du både tørt og fylt tanken!

*Hilsen den glade vandrør,
Stjørdal*

Ut på tur - aldri sur!

Fra Eva i Sandnes har vi også mottatt et brev med samme vinkling som det foregående.

Hei!

Jeg er forholdsvis ny i turmarsjmiljøet, men jeg har sammen med mannen min snart gått 90 marsjer siden vi begynte for vel ett år siden.

Underveis har vi gjort både positive og negative erfaringer med drevne turmarsjere. Vi fant fort ut at informasjon er et kjent begrep i miljøet. Det vi ønsket å vite måtte vi mase og spørre om, helst burde vi nok tenke oss til det meste selv.

De ivrigste marsjerne liker jo ikke å bli forstyrret før start, da står de jo og tripper for å komme først av gårde, helst litt før tida. Hadde jeg vært alene den første gangen så hadde jeg nok aldri fortsatt. Jeg har hørt (og lest) så mye om godt og sosialt marsjmiljø, men det måtte være før i tida, før stressfaktoren kom inn i hverdagen vår.

Vi går marsj for å komme oss ut i naturen,

og liker best å gå lange turer i terreng. Er det flere løyper på et arrangement så går vi alltid den lange.

Men vi fant jo fort ut at det ikke er "in" i miljøet. De garvede turmarsjerne stresser to – tre runder i den korteste løypa for å få flest mulig kilometer med minst mulig anstrengelse. Er dette egentlig lov?

Er det lang løype så synes jeg at de som vil ha mange kilometer skal gå den lange. Jeg er nemlig redd for at hvis denne ukulturen får fortsette så er det slutt på de flotte lange løypene i terreng om noen år.

Jeg ser med skrekk for meg bare en-mils løyper på asfalt. Arrangørene legger ned mye arbeid i å finne fine løyper i terrenget til oss, så la oss sette pris på det arbeidet de gjør med å gå de lengste.

Hilsen

Eva Nilsen, Sandnes

"RØYKFYLT" WILDENVEYMARSJ

Årets flotte Wildenveymarsj gikk i den flotte Eiker-naturen med nærmere 600 deltakere.

Men inne i mål på klubbhuset lå røyken tett som i en nattklubb! Vi røykfrie måtte hente medaljene og rømme lokalene snarest mulig.

Har valgt ut tre arrangører som har røykfrie lokaler. Roser til Bærumsmarsjen, Horten Bymarsj og Liungmarsjen. KAKTUS til Wildenveymarsjen! STÅ PÅ OG BLI RØYFRI NÅ!

Hilsen Oskar Moe, Drammen

Ledertrampen

I mitt innlegg i forrige Turmarsjnytt foreslo jeg en marsj i forbindelse med NFF sitt ledermøte, noe som redaktøren var rask å kalle for "Ledertrampen", som kan være et OK navn på en marsj i denne forbindelsen.

Grunnen for mitt forslag om en marsj i forbindelse med ledermøtet er for så vidt enkel nok. Går man tilbake til årets ledermøte i Bergen og var litt observant på søndagen, så var det nokså tynt med representanter på møtet. Og det var av den enkle grunn at de heller ville gå marsj på Askøy i stedet for å sitte på et møte.

Om det ikke gjør enkelte av oss det minste

å hoppe over en marsj. Så finnes det en del personer som heller vil gå marsj i stedet for å være med på et ledermøte. Ved å legge inn en marsj i forbindelse med ledermøtet, på sammen måte som ved Forbundstinget, kan det være lettere å holde alle møtedeltakerne til stede under alle deler av møtet. De fleste møtedeltakerne vil også se på denne marsjen som en avveksling til møtet. Så jeg håper styret legger opp til en såkalt "Ledertramp" ved neste ledermøte i år 2000.

Charles Alfsnes

Da lurer redaktøren på hva de som dro til Askøy egentlig var i Bergen for".

Folkesport-weekend i Steinkjer

Underholdningsgruppe under vår triathlon weekend. 17., 18. og 19. juli -98.

«Røraaktetten»

Tekst: Side 14

Foto: Erling Aune

Jukset er avslørt

Jeg har ved et par anledninger kommet med noen bemerkninger vedrørende dem jeg kaller "miljegerne", dvs. de som springer rundt med tunga ut av munnen på jakt etter flest mulige kilometer å føre opp i deltakerbevisene.

Det må innrømmes at jeg til tider er blitt stresset av disse som står og tripper på startstreken, for deretter å fyke rundt somt E-tog i naturen, gjerne flere runder. Det som har forundret meg litt er at disse som oftest ikke tar den lange løypa, men heller springer flere ganger rundt i den korte.

På en marsj her forleden fikk jeg se hvorfor; på min vei hjem i bilen møtte jeg dem mot mål utenom løypa. De hadde tatt en snarvei og sparte en kilometer eller to på det!

Det som jeg antar skjer er at man ved første gangs (spring-)marsj får kjennskap til løypa og hvor kontrollen(e) er, og i neste

runde korte inn løypa hvis det passer sånn. Derved oppnås lettere flere kilometer i deltakerbeviset enn man egentlig har gått.

Der er en enkel måte å få slutt på uvesenet. Enten går man kort løype, eller så går man lang. Det tillates ikke å gå flere ganger i kort løype. Enkelt og rettferdig, samtidig som man reduserer muligheten for juks. Kan jeg regne med at forbundet tar hansen?

Terje Skretting

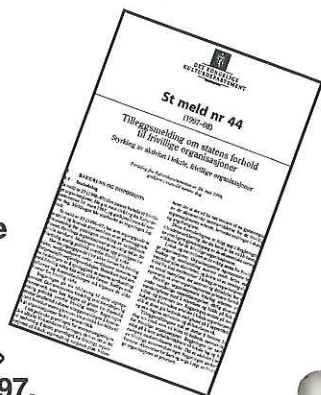
Vi lar spørsmålet gå til leserene, hvordan skal vi angripe jukseulturen? Skal vi bruke tid og energi på å bygge opp et stadig strengere regelverk og enda mer rigide kontrollrutiner? Eller skal vi som deltakere ta ansvar og si fra direkte til de som jukser, at dette tolereres ikke? Hvor flinke er arrangøren til å ta tak i deltakere som bevisst jukser? Undertegnedes mening er at det er for enkelt å si at jukseulakerne bare lurer seg sjøl. De lurer oss andre også! Og de skaper en ukultur som lett kan spre seg dit hen at for å oppnå mange stempler så må man jukse. Jfr. debatten om doping – snakker vi også her om en form for "doping"?

Red

Om statens forhold til frivillige organisasjoner

Regjeringen Jagland tok et initiativ for å bedre statusen til og virksomheten i de frivillige organisasjonene. Stortingsmelding 27 (1996/97) «Om statens forhold til frivillige organisasjoner» bygger på NOU 1988:17 «Frivillige organisasjoner» (Korvaldutvalget) godkjent i statsråd 14. mars 1997.

Regjeringen Bondevik har lagt fram en tilleggsmelding, godkjent i statsråd den 28 mai d.å. - St meld 44 (1997-98)

Av: Håkon S. Ruud

Hensikten med stortingsmeldingene «Om statens forhold til frivillige organisasjoner» er å drøfte og klargjøre den delen av de frivillige organisasjoners arbeidsvilkår og økonomi som er et statlig anliggende.

Regjeringen(e) mener det er et behov for en bedre samordning av departementenes tildelingspraksis. Videre er det behov for å finne fram til generelle tildelingsprinsipper som har gyldighet for hele statsforvaltningen på tvers av departements- og sektorgrenser. Det er også behov for å finne fram til kontrollrutiner som er tilpasset særpreget i den frivillige virksomheten.

Regjeringen(e) ser det som viktig å legge til rette for økt aktivitet på lokalnivået. Gjennom endringer i rammebetingelsene til de frivillige organisasjonene kan deres muligheter til å skape aktivitet styrkes. Det tas sikte på å gjennomføre endringer gjennom statsbudsjettet allerede fra 1999. Trolig foreligger også forslag til endringer av skatte- og avgiftsreglene for allmennytige organisasjoner.

Målsetting for dagens regjering.

Regjeringens målsetting med denne tilleggsmeldingen er å drøfte statlige virkemidler og fremme forslag om tiltak som vil

føre til bedre rammebetingelser for frivillige organisasjoners medlemsbaserte virke. I tråd med signalene i St meld 27 (1996-97) holder Regjeringen fast på at det er aktivitet og deltagelse i, eller i regi av, frivillige organisasjoner staten primært bør søke å fremme.

Staten kan benytte ulike typer virkemidler for å stimulere til aktivitet. Indirekte støtte i form av tiltak som reguleringer på spillemarkedet og direkte statlige overføringer blir drøftet i tilleggsmeldingen.

Enkelte tiltak, som f eks skatte- og avgiftslemplinger, vil i utgangspunktet kunne gjelde for alle frivillige organisasjoner, mens en ved økonomiske overføringer i større grad vil kunne målrette støtten mot prioriterte områder. Trolig er det slik at indirekte tiltak som f eks endringer i skatte- og avgiftsregler, momsfratak, reduserte utgifter til lokaleleie, i enkelte tilfeller vil kunne ha større betydning for lokalt, frivillig virke enn direkte statlige overføringer. En åpenbar fordel ved en støtteordning er imidlertid at det vil være et tiltak som kan rettes mot en nærmere spesifisert målgruppe.

Det er organisasjonens *lokallag* som i første rekke skal styrkes. Det er her det medlemsbaserte virke i utgangspunktet utføres. For å nå denne målsettingen øn-

sker Regjeringen bl.a å målrette statlige overføringer til frivillige organisasjoners lokale lag og foreninger. Dette innebærer ikke at dagens statlige støtteordninger til organisasjonenes nasjonale nivå bortfaller. Regjeringens satsing på lokalleddet er en ny støtteordning, og vil komme i tillegg til eksisterende støtteordninger til sentralleddene.

Regjeringen ser det som særlig viktig å legge tilrette for et trygt oppvekstmiljø og en utviklende hverdag for barn og ungdom. Det er derfor de lokale organisasjonenes arbeid rettet mot barn og unge som er målet for de økte statlige overføringene. Frivillige organisasjoner innen en rekke sektorer bidrar gjennom sine aktiviteter, sitt engasjement og sin kunnskap til å skape et meningsfylt tilbud til store grupper barn og unge. Dette er et meget verdifullt og viktig arbeid som Regjeringen nå ønsker å sette økte ressurser inn mot.

Hvem omfattes av meldingen

Norge har uoffisiell verdensrekord i organisasjoner. At en stortingsmelding om de frivillige organisasjoner nå har sett dagens lys, etter at Korvaldmeldingen ble lagt på is i 1988, er ikke mer enn man kan forvente. Siden det ikke er registreringsplikt, finnes det ikke noen fullstendig oversikt over antall organisasjoner. Men nye anslag tyder på at tallet ligger på mellom 2500 og 3000, og det er anslått at organisasjonene har til sammen 15-20 millioner medlemmer. Det er ikke verst i en befolkning på 4.3 millioner mennesker. Det blir antatt at hver nordmann er medlem av i gjennomsnitt fire organisasjoner.

Det finnes ikke noe statistikk over antall tillitsvalgte i organisasjonene, men

Regjeringen ønsker gjennom Frivillighetsmeldinga bl.a. å tilrettelegge for bedre forhold for barn og unge. Noe disse to fine representantene ikke ser ut til å ha noe imot. Talia Eide (7) og Martin Karoliussen (6)

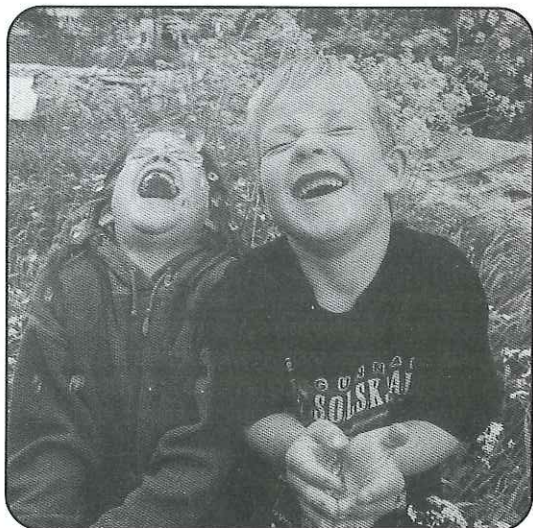
antall ansatte ligger på cirka 14 000. I 1945 var det mellom 700 og 800 landsomfattende organisasjoner. Organisasjonslivet har vært i sterk vekst siden. Halvparten av dagens organisasjoner er stiftet før 1960, og nå er det en vekst på 40-50 i året.

Norges Idrettsforbund opererer f eks med 1.7 millioner medlemmer. Det rette tallet er mellom 1.3 og 1.4 millioner. (Dobbelt-medlemskap teller ikke).

Av andre store organisasjoner finner vi LO med sine cirka 800.000 medlemmer, men dette er en arbeidstakerorganisasjon med ditto særinteresser. Likeledes er NAF (Norges Automobilforbund) med sine 500.000 medlemmer en stor særinteresseorganisasjon. Ellers har vi bransjeorganisasjoner, humanitære organisasjoner, kvinnesaksforeninger, religiøse foreninger, kultur- og miljøorganisasjoner, menneskeretts- og solidaritetsorganisasjoner, yrkesorganisasjoner. Og nesten hver sykdom har sin egen interesseorganisasjon.

Når meldingen kommer opp til behandling i Stortinget, vites ikke.

(Et apropos! Norges Folkesportforbund mottar pr.datto ingen støtte som er relatert til meldingen).

I tråd med intensjonen i Frivillighetsmeldinga "om at det er særlig viktig å legge tilrette for et trygt oppvekstmiljø og en utviklende hverdag for barn og ungdom", viser vi her som et eksempel på dette 4 glade vandrere i Nord Odal. Her er løypene tilrettelagt for å passe ALLE.

Det gjør seg med bilder i Turmarsj-nytt, når vi omtaler arrangementer, møter og tilstelninger fra hele «Folkesport-Norge».

Bilder til Turmarsj-nytt

«Et bilde sier mer enn 1000 ord . . . « heter det, og det mener vi i redaksjonen klart er tilfelle. Derfor: Ta med deg et kamera på «ditt» arrangement og knips i vei!

Send oss noen linjer, og vips så har vi en «sak».

IVV-Kongress 1998

Det internasjonale Folkesportforbundet (IVV) avviklet sin årlige kongress i Reading, England, den 22. og 23. mai. Den endringen som var gjort i forhold til tidligere år, å benytte fredagen til seminar isteden for en «forhånds» diskusjon av lørdagens saksliste, ble meget positivt mottatt.

NFF var representert ved president og generalsekretær.

Fredagen startet med tre eksterne innledere som tok for seg forskjellige emner forbundet med mosjon og helse. I tillegg orienterte presidenten, Odd Ivar Ruud, om at det nå er opprettet kontakt mellom IVV og WHO (verdens helseorganisasjon), noe han så med stor optimisme på sett i forhold til markedsføring av folkesport aktiviteter som et forebyggende og helsefremmende tiltak.

Tre av medlemslandene, deriblandt Norge, var på forhånd forespurt om de ville orientere om praktiske erfaringer de hadde gjort ved gjennomføring av spesielle arrangement - markedsføringstiltak. Vi orienterte om våre fellesmarsjer og serieopplegg, noe som var nytt for de aller fleste.

Etter lunsj ble forsamlingen organisert i tre grupper der markedsføring og målgrupper var tema. Vi så på sterke og svake sider ved dagens markedsføring og hvordan få større oppslutning, noe alle var meget opptatt av, da de aller fleste, akkurat som Norge, har merket en viss stagnasjon - nedgang i aktiviteten. Mulige tiltak både internasjonalt, regionalt og nasjonalt. At IVV sentralt nå begynner å snakke om regioner har sammenheng med de senere års utvidelse av organisasjonen, og en erkjennelse av at forholdene kanskje ikke ligger til rette for at gjennomføring av aktivite-

ter og markedsføring kan være lik i Norge/ Danmark og Japan/Syd Korea. At ting kan gjøres forskjellig betyr ikke at man rokker ved IVVs grunnide, den skal og må ligge fast i bunnen av ethvert tiltak.

Da presidenten åpnet styremøte lørdag morgen var Arbeidsutvalget (7 medlemmer) og 15 medlemsland (presidentene) tilstede. 3 medlemsland var ikke representert.

Av saker som ble tatt opp kan nevnes:

Ⓜ – tidsfrist for innsendelse av data til den internasjonale terminlisten er 15. september.

Prisen fra IVV til det enkelte medlemsland øker med 1.50 DM.

– følgende midlertidige medlemmer ble tatt opp som medlemmer:

– Estland (15 klubber)

– Israel (51 klubber)

– Island (5 klubber)

– Syd Korea (14 klubber)

– IVV har (for første gang?) utarbeidet en handlingsplan som vil bli behandlet hvert år

– etter forslag fra Danmark ble rulleskøyter (roller/inline skating) approbert som ny IVV-aktivitet. Minimusdistanse 10 km.

– folkesportolympiaden i 2001 ble tildelt Østerrike (Seefeldt). Her var det kun en søker.

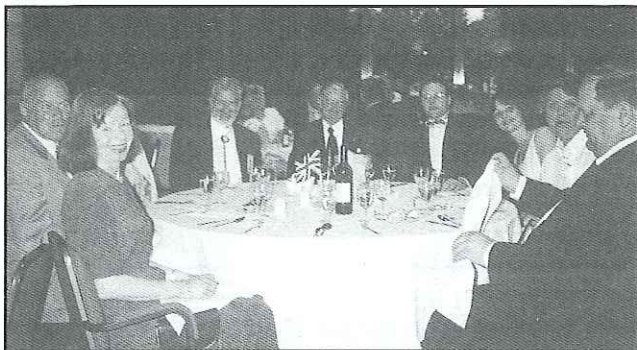
– IVV-kongressen i 1999 ble lagt til Ungarn (Tata) og vil bli avviklet i september.

Ved avslutningen av møtet fikk 6 av representantene overrakt IVVs hedersmerke, deriblant Jan-Kåre som fikk merket i bronse.

Tønsberg Marsjklubbs forslag om tildeling av deltakerstempel for distanser under 10 km ble ikke tatt opp på møtet, men vil bli behandlet av arbeidsutvalget i IVV.

Konklusjon: Et godt møte, med flere positive endringer når det gjelder opplegg og gjennomføring. Møtet gav også tydelig signaler om at

De norske representanter under årets IVV-kongress i Reading, England. Her plassert sammen med våre svenske og engelske venner.

man i sterkere grad enn tidligere ønsket å høre de en-

kelte medlemmers syn i aktuelle saker.

Norges Folkesportforbund er tilsluttet Internationaler Volkspportsverband (IVV) og organiserer gjennom sine 430 medlemslag ca. 2.900 folkesportarrangement årlig. Dvs. vandringer (turmarsjer), sykkelturner, skiturer og svømmeaktiviteter uten konkurransemoment, tidtaking og vinner. Folkesport er en typisk familieaktivitet, der hele familien, unge som eldre, kan delta sammen. Forbunds-kontoret med sine tre ansatte holder til på Skårer i Lørenskog ved Oslo.

Norges Folkesportforbund (NFF) **søker** **kontormedarbeider (80% stilling)**

Vedkommende skal, foruten å føre forbundets regnskap, inngå i forbundets daglige drift ved bl.a. å delta i: Salgs- og ekspedisjonsoppgaver, herunder telefonveiledning, statistikkarbeid og rapportutkjøring. Ajourhold av registre, arkivering og enklere saksbehandling. Skrivning etter behov og generelt forefallende kontorarbeid. Forbundet disponerer PCer i nettverk hvor SuperOffice og Microsoft Office programmene inngår (Word, Excel m.m.). NOR 22 brukes som regnskapsprogram. Søker må være regnskapskyndig og bør ha minimum 3-årig videregående skole (Handel- og kontor). God erfaring i bruk av data som arbeidsredskap er en fordel. For øvrig ønsker vi oss en person med godt humør, praktisk sans og samarbeidsevne. Lønn etter kvalifikasjoner.

Søknad med kopi av vitnemål og attester sendes til
Norges Folkesportforbund, PB 147, 1471 Skårer innen fredag 11. sept. 1998
Henvendelse om stillingen kan gjøres til generalsekretær Håkon S. Ruud
tlf. 67 90 55 36

Trygg i naturen - med kart og kompass

Den som ferdes i naturen bør mestre bruk av kart og kompass. Å vite at man ikke går seg vill, skaper en trygghet som virker positivt og forhindrer ulykker og kostbare leteaksjoner. Trygghet er grunnlaget for positive naturopplevelser - skogen og vidda blir ikke truende, men inviterer til oppdagerglede og kunnskap om naturens vilkår og mangfold.

Av: Håkon S. Ruud

Det er mange som tror de kan bruke kart og kompass. En fersk MMI-undersøkelse viser at i alle fall en av tre som sier at de husker kart- og kompassbruk, f. eks fra forsvarret, i virkeligheten har glemt kunsten. Det er farlig å tro for godt om sine kunnskaper, i hvertfall hvis du får bruk for dem i en krisesituasjon.

Gjennom prosjektet «Trygg i naturen» ønsker de 12 organisasjonene i Friluftslivets Fellesorganisasjon (FRIFO), blant dem Norges Folkesportforbund, å legge tilrette for at flest mulig lærer å bruke kart og kompass.

«Trygg i naturen» er et prosjekt i regi av FRIFO som vil gå over en åtteårsperiode. Prosjektet ble påbegynt i fjor.

Til nå har tiden gått med til å lage materialet, som nå ligger klart for salg på forbundskontoret.

Interesserte bes ta kontakt snarest.

Takket være en del sponsormidler fra Oslo Energi, Freia (Kvikklunsj), NSB og Statens kartverk har man klart å holde prisen på et lavt nivå.

Trygve Trygg

Som mange andre kampanjer har også «Trygg i naturen» en maske.

Trygve Trygg er et slags skogs-

dyr som skal appellere til de minste. Men la dere ikke lure av det noe barnslige preget. Den delen som er tilrettelagt for voksne, er god. Dette takket være Orienteringsforbundet med tidligere verdensmester Egil Johansen i spissen som har laget et eget

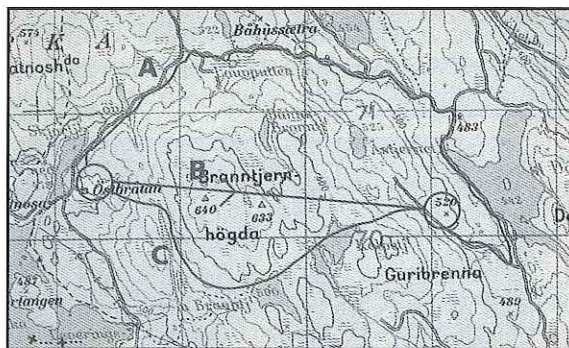
undervisningsopplegg, tilpasset Mønsterplanen og læreplanen for grunnskolen.

Materiellet

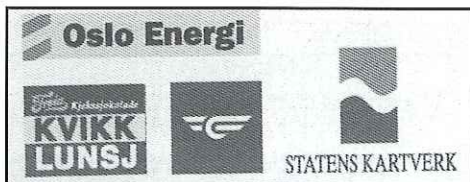
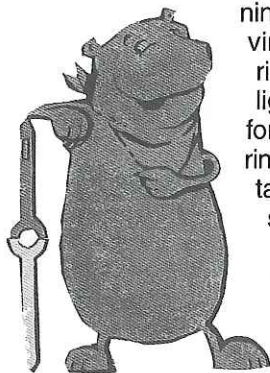
Materiellet henvender seg til to grupper; for aldersgruppen fem til ti år, og for de fra ti og oppover. Når det gjelder den siste kategori er det selve instruktørheftet som sannsynligvis passer best for et folkesportmedlem, som forutsettes å ha noen kunnskaper om emnet fra før.

Heftet er på 28 sider. Teksten er kort, konsis og meget informativ med mange gode illustrasjoner. Av innholdet kan nevnes:

- Hva er et kart? - Forskjellige typer kart - Kartets fremstilling - Målestokk - Karttegn - Farger på kartet - Høydekurver - ekvidistanse - Kartskrift - Kartets pålitelighet - Kartreferanser og rutenett - Hva er et kompass? - Misvisning - Orienter kartet - Slik tar du ut kompasskurs - Veivalg - Avstandsberegning, tidsberegning - Orientering om vinteren - Orientering i mørke og dårlig vær - Spesielle forhold ved orientering på bre (Rutevalg, taulengder, organisering av taulag, målsøking, omgåelse av sprekkområder) - Behandling av kart

Illustrasjon fra instruktørheftet. Her omhandles veivalg. De forskjellige alternativene vurderes i forhold til årstid, føre, vær, orienteringsferdigheter og evne til å ta seg frem i skog og mark.

- Behandling og vedlikehold av kompass.

I tillegg finnes det arbeidsark, veileder- og facithefte.

Trøyer og gensere, kurs og pins kan også skaffes.

Instruktørkurs
FRIFO holder også kurs for de som skal instruere i kart og kompass i medlemsorganisasjonene.

Det er bare å melde seg på. Kurset er gratis.

Kost, losji og reise utover kr. 500,- betales av FRIFO. Kurset er innholdsrikt og gir mange ideer om hvordan du skal lære deg kunsten å bruke kart og kompass.

Oslo:	4-5/9 og 17-18/10
Florø:	4-5/9
Bodø:	12-13/9
Hamar/Elverum:	26-27/9
Rogaland:	2-3/10

Påmelding og ytterligere opplysninger ved å henvende seg til:

FRIFOs sekretariat,
Vakåsvn. 16, 1364 Hvalstad
Tlf. 66 90 01 46
Faks: 66 90 15 14

Stick-walking - Ny folkesportaktivitet! heretter kalt «stavgang»

introduseres i Norge av Norges Folkesportforbund
den 10. september 1998

Stav deg gjennom vandringene! Øk energiforbruket og dermed treningseffekten med 30-50 prosent. En konsekvens av dette er at aktiviteten fremstår som et meget effektivt vektreduserende tiltak. En avveksling og supplement til dagens vandringer - og like sosiale, mener Turmarsj-nytt.

Vårt spørsmål blir: Kan *stavgang* bli en faktor for å vitalisere våre egne arrangement og dermed trekke flere folk til disse?

Vår konklusjon er: Ja, og *stavgang* kan bli et godt bidrag til å bedre folkehelsen - også i Norge.

Av: Håkon S. Ruud.
Foto: Suomen Latu

Rakrygget og rett til skogs går man. Og *stavgang* har blitt en dundrende suksess i Finland, eller *Pole-walking*, som finnene kaller det. Årsaken til knallsuksessen i Finland, kan sikkert være flere. Bl.a. at finnene først nå får det oppsvinget i deltagelse i vandringer som vi i Norge hadde for noen år siden. At over 100.000 finner fast mosjoner på denne måten må bety at også andre årsaker finnes.....

Tester viser at *stavgang* i forhold til vanlig gang øker energiforbrenningen med inntil 50%. Og nå introduseres aktiviteten som et supplement til dagens gå-teknikk også i Norge. Det er Norges Folkesportforbund, godt hjulpet av vårt «broderforbund» i Finland - Suomen Latu, som har tatt hansken. Svenskene har også tittet nærmere på saken, og finner den interessant.

Konseptet er egentlig forbløffende enkelt: vandringer (tur-marsjer) hvor man tar skistaver til hjelp. I likhet med finner og sven-

sker er nordmenn flest vant med å bruke skistaver. Derfor bør *stavgang* også fenge her på berget.

Ved Norges Idrettshøgskole, på slutten av 60-tallet, ble aktiviteten prøvd som et supplement til langrenn, før rulleskiene kom for fullt. Den inngikk i langrennsløpernes tørrmarkstrening på høsten. Men noen folkeaktivitet ble det ikke, antagelig fordi ingen tok ansvaret for dette.

Opphavs mannen bak den «nye mosjonsbølgen i Finland» heter Matti Heikkilä, instruktør ved Vierumäkis idrettsskole utenfor Lahti. Han har under 80- og 90-tallet testet kondisjonen på ca. 60.000 personer. Tross seriøse, langsiktige opplegg og individuelle treningsprogram har mange, altfor mange personer mislykkes i sin mosjon. Matti Heikkilä funderte lenge på hva man kunne gjøre med dette.

Satte inn en annonse

Til slutt hadde han tenkt ut en måte å få maksimal effekt av treningen på. Matti Heikkilä satte inn en annonse om et nybegynnerkurs. Det kom 350 personer allerede første kvelden!

Stavgang viste seg å passe alle. Nybegynnere, overvektige, vane-mosjonister, ja til og med langrennløpere på konkurranse nivå, som i blant trenger aktiv hvile for å restituere seg, sier Matti Heikkilä.

Generalsekretæren i Suomen Latu (Det finske Folkesportforbundet), Tuomo Jantunen, fulgte en treningsøkt i Svädengen utenfor Helsinki.

"Det er knapt så man tror sine egne øyne" forteller han til Turmarsjnytt.

Drøyt 300 personer, alle med staver i hendene, ankommer til mosjonsgården. Noen leier spesiallagde "gå-staver".

Og han fortsetter:

"Etter 5-10 minutters oppvarming, ble gruppen delt inn i tre ca. like store grupperinger. Så går man bare, mens man snakker om tykt og tynt, i tre ulike løyper. Den ene 5 km, den andre 7 km og den tredje 10 km.

Alle går i sin egen takt, dette er jo ikke marsj. Det finnes alltid noen man kan snakke med underveis og gjøre selskap med, slik at dette i likhet med vanlige vandring blir svært sosialt. Jeg kommer gjerne til Norge for å være med på en lansering hos dere".

Stavene øker pulsen

Stavene, som skal være av slommlengde, dvs. 120-130 cm, aktiviserer armer, over-

kropp og setemuskulaturen på en helt annen måte enn vanlig gang. Å koble til staver mens man går øker pulsfrekvensen samt energiforbrenningen med 30-50% prosent.

Testene i Vierumäki har også vist at den økede belastningen på hele sirkulasjonsapparatet (hjerne og lunger) gjør sensasjonelle resultatforbedringer hva gjelder såvel kondisjon som vekt.

Ved å aktivisere flere muskelgrupper øker forbrenningen 30-50 prosent i følge finske undersøkelser. Vandring med staver underbygger og forsterker dermed gang som en utmerket "slankeaktivitet".

Stor lansering i Finland

Stavgang er blitt lansert på et ti-talls større steder i Finland. Interessen og oppslutningen er like stor over alt. Som nevnt trimmer nå over 100.000 finner fast på denne måten.

"Kondisjonsfrämjandet" i Finland fikk nylig en anmodning fra en talsmann i den finske regjeringen. Resultatet av dette blir at snart skal hele det finske parlamentet ut å røre på flesket - 7-8 kilometer. Med staver - naturligvis!

Lanseringen i Sverige skjer i september.

Lansering i Norge 10. september

I tilknytning til sine aktiviteter og i tråd med forbundets formålsparagraf, vil Norges Folkesportforbund lansere **stavgang** som et supplement til ordinære vandring/turmarsjer **på et treff ved Idrettshøgskolen og Sognsvann i Oslo den 10. september kl. 1830.**

Vi oppfordrer herved alle folkesportere i området til å ta turen opp dit å prøve selv. Du vil sikkert bli positivt overrasket. For de som velger 10 kilometersløypa, er det anledning til IVV-stempling.

Media og representanter fra Regjeringen er invitert til lanseringen.

I skrivende stund er det ikke avklart med Norges Idrettshøgskole hvorvidt de ønsker å medvirke i vår lansering. I alle fall er det klart at finnene kommer, og de vil kunne gi oss mer opplysninger om **stavgang**. Presidenten i Det Internasjonale Folkesportforbundet - IVV Odd Ivar Ruud, kommer også.

Vel møtt - med eller uten staver!

nnene har gjort "Stavgang" til sin nye mosjonsaktivitet. Over 100.000 finner mosjoner iast på denne måten. Norges Folkesportforbund lanserer "Stavgang" som folkesportaktivitet og som supplement til vanlige vandringer/turmarsjer i et opplegg ved Norges Idrettshøgskole og Sognsvann den 10. september. Møt opp!

Nijmegen 1999

Moderne turbuss via Gøteborg - Kiel t/r. Påstigning Horten - Drammen - Oslo - Østfold.

Avreise lørdag 17. juli - hjemkomst søndag 25. juli.

Hotell Spijker (Beek), Belvoir, (så langt plassene rekker),
også privat innkvarteringh eller kun bussturen.

Påmelding (snarest for de som vil ha hotell):

Horten Marjklubb - tlf. 33 04 31 12 e. kl. 1700.

Folkesportolympiaden i Bibione

3. - 6. juni 1999

Kun noen få plasser igjen!

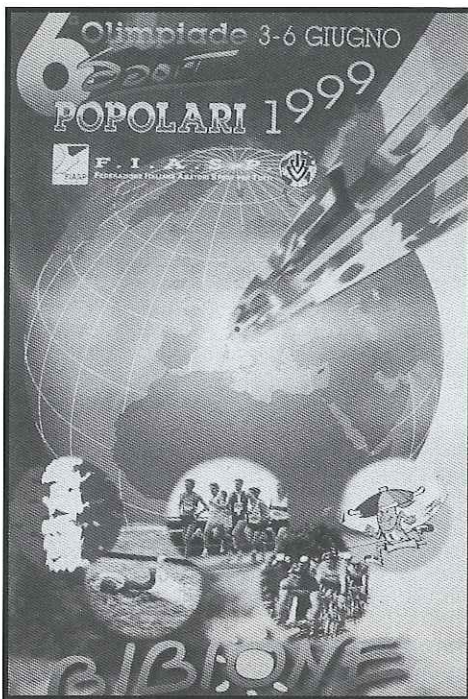
Hensikten med denne informasjonen var å se om det var interesse for å delta. Det er også i *Folkesport Intern* nr. 2/98 i juni d.å. gitt informasjon omkring saken.

I skrivende stund er det 63 personer som **uforpliktende** har meldt sin interesse. Dette synes forbundet er bra - så bra at Norges Folkesportforbund vil bruke tid på å jobbe frem et opplegg som vi håper alle interesserte kan være med på. I tillegg vet vi at flere klubber også arbeider med egne opplegg for sine medlemmer - og dette er også bra. Sammen vil vi kunne bli en stor norsk "kontingent" nede i Italia, som vi var i Finland i 1997.

Avreisen vil finne sted fra Gardermoen den 2. juni kl. 1740 med ankomst Venezia via London kl. 2310. Returen finner sted den 7. juni med avreise Venezia kl. 1440 med

I Turmarj-nytt nr. 2/98 ble det gitt en kort informasjon om Folkesport-OL i Bibione, Italia, som går av stabelen i tiden

3.-6 juni -99.

ankomst Gardermoen via London kl. 2135. Vi arbeider med å overnatte den første natten i Venezia, med derpåfølgende sight-seeing dagen etter. Forøvrig har vi reser-

vert plasser på "Hotel DI GIOVANNI" ved sjøen nær anleggene under selve arrangementet.

For de som meldt sin interesse vil det bli sendt ut et eget "tilbudsbrev" om opplegget, med priser osv. Ufra dette vil den enkelte foreta sin endelige bestilling og påmelding til aktivitetene.

Da vi har bestilt 70 flyseter på de angitte dager, har vi fortsatt 7 plasser som er ledige.

De som nå ønsker å melde sin interesse, må gjøre dette

snarest til forbundskontoret.

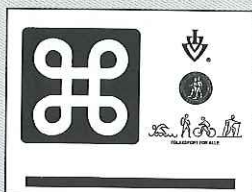
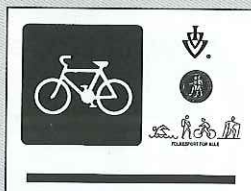

Salgsartikler fra Forbundskontoret

Arrangører merk dere!!!

Vi har skilt med
flg. standard motiver:

- Sykkel, Barnevogn,
Rullestol og
Severdighet
- **Pris kr. 1.- pr stk.**
40 skilt kr. 30.- + porto

Løypebånd 500 meter

Pris kr 115,-.

Klips - eller slipsnål om dere vil

Også veldig
fin å bruke på
jakkeslaget,
på skjortekragen,
på genserkanten etc.

Pris kr 50,- + porto

Lageret er begrenset, så den som
kommer først til mølla . . .

- NOE NYTT OG SPENNENDE -

Vi leverer kvalitetsprodukter til turmarsjarrangører over hele landet.

- MEDALJER / PINS
- BRODERTE MERKER
- KLISTREMERKER
- METALLMERKER
- PLAKETTER
- BORDFANER ETC.

- MIL ETTER MIL - ÅR ETTER ÅR -
Spør oss om råd:

Vi støtter Norges
Folkesportforbund NFF

 BARRA AS
Etabl. 1923
Industri og reklamemerking

Harry Fetts vei 2, Postboks 130 Bryn, 0611 Oslo • E-post : post@barra.no
Tlf.: 22 27 74 00 • Fax: 22 27 12 55 / 22 27 70 18

- Vi skreddersyr løsninger etter ditt behov -

Vintertid er Mørketid... og vi går og vi går, men tryggest går vi i forbundets utmerkede og lett anvendelige Refleksvest

Gul refleksvest

med to refleksstriper foran og bak
NFF's logo i to farger og teksten
...vi bare går...

Kun en størrelse
Pris kr 145,- + porto

Kan også bestilles
direkte fra forbundet.
Gjerne samlet bestilling
fra den enkelte klubb.

Ny magetaske

- * Meget romslig med tre glidelåslommer, samt belte-spennelukning for sikkerhet
- * Vanntett
- * Med NFF og IVV's logo

Årets julegavetips?
Kr 115,-

Neste nummer av Turmarsjnytt utkommer 2. desember 1998.
Stoff til bladet må være redaksjonen i hende innen 3. november.

Vi gjør oppmerksom på at artikler som blir brukt i bladet står helt for den enkelte forfatters regning og behøver nødvendigvis ikke være i samsvar med forbundsstyrets syn i de forskjellige saker. Innlegg kan sendes inn under merke, men redaktøren må ha navn og adresse på innsender.

SKRIV TIL OSS!

Stoff kan også sendes elektronisk til: eso@sni.no

B blad

Returadresse:
NFF
Boks 147
1471 Skårer

Alt innen
Trykksaker
&
Stempler

ÅSI ÅLE OG SEIERSTAD
INDUSTRIER A-S

Besøksadresse: Freskovelen 9, 1605 Fredrikstad
Postadresse: Postboks 2, 1601 Fredrikstad
Telefon 69 31 36 16 · Telefax 69 31 94 85
ISDN 69 31 82 92